

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΟΡΓΑΝΟΝ
ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Π. Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗΣ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΑ 12 ΜΗΝΩΝ
'Από τῆς 4 'Ιανουαρίου ἕως 4 'Ιουλίου
'Εσωτερικοῦ ὁρ. 8.—'Εξωτερικοῦ φρ. χρ. 8.

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Παύλου Ζανέ, Τὰ τελικὰ αἰτία (κατὰ μετάφρασιν Νικ. Ι. Γαλανοῦ).— Δί ὑπὲρ τοῦ ἐπαρχιακοῦ κηρύγματος τῆς «'Αναπλάσεως» δωρεαί, ὑπὸ Παν. Παπαζαφειροπούλου, ἱερέως.— Ὑπὲρ τοῦ ἐπαρχιακοῦ κηρύγματος.— Εὐαγγελικὸν Κήρυγμα Παναρέτου Χ. Δουληγέρη. Ὁ καθαρισμὸς καὶ τὸ ἀγαθὸν περιεχόμενον τοῦ νοῦ.— Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Παῦλον παραβαλλόμενος, ὑπὸ Π. Κ. Γκορογιάννη, διακόνου.— Νεοελληνικὴ Μετάφρασις τῶν Ἀπάντων τοῦ ἐν Ἁγίοις Πιτρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ὑπὸ Μιχ. καὶ Νικ. Ι. Γαλανοῦ. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον.— Κήρυγμα «'Αναπλάσεως».

ΠΑΥΛΟΥ ΖΑΝΕ

ΤΑ ΤΕΛΙΚΑ ΑΙΤΙΑ

Κατὰ μετάφρασιν Νικ. Ι. Γαλανοῦ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ἀριθ. 128)

Διὰ νὰ κόμωμεν νὰ ἐννοηθῇ καλῶς ἡ σκέψις μας, ἄς λάβωμεν ἐν παράδειγμα τοιοῦτον, ὅπου ἡ σκοπιμότης νὰ ἦνε ἀδιαφιλονεικῆτος, ὡς ἐν ταῖς ἔργοις τῆς ἀνθρωπίνης βιομηχανίας· θὰ ἴδωμεν βραδύτερον μέχρι τίνος σημείου ἐπιτρέπεται εἰς τίνα νὰ μεταχειρίζεται τὸ εἶδος τοῦτο τῶν παραδειγμάτων. Ἐς παρατηρήσωμεν, ὑποθετόν, μίαν μηχανὴν λέγω ὅτι τὸ διακρίνον τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ ἀντικειμένου, εἶνε ὅτι διπλῶς εἶνε καθωρισμένον· ἐξ ἐνὸς ἐκ τῆς ἀπόψεως τοῦ παρελθόντος διὰ τῆς σχέσεως αὐτοῦ πρὸς τὰ ποιητικὰ αἰτία, καὶ ἐξ ἄλλου ἐκ τῆς ἀπόψεως τοῦ μέλλοντος διὰ τῆς σχέσεώς του πρὸς τὰ τελικὰ αἰτία. Παραδείγματός χάριν, μία κινητήριος μηχανὴ καθορίζεται ἐν πρώτοις διὰ τῶν φυσικῶν νόμων, διὰ τῆς στερεότητος τοῦ σιδήρου, διὰ τοῦ ἐλαστοῦ αὐτοῦ, διὰ τῆς ἐλαστικότητος τῶν ἀτμῶν κτλ. ἐν μιᾷ λέξει δι' ὧν φυσικῶν ἰδιοτήτων, αἰτινες κατέστησαν δυνατὴν τὴν κατασκευὴν ταύτης τῆς μηχανῆς καὶ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς· διότι οὐδὲν δύναται νὰ πράγνηται ἄλλως, εἰμὴ

συμφώνως πρὸς τὰς ἰδιότητας τῆς ὕλης· δευτέρον ἡ μηχανὴ αὕτη καθορίζεται διὰ τοῦ σκοποῦ δι' ὃν εἶνε προωρισμένη· διότι καθόσον πρόκειται νὰ ἀνυψῶι λίθους, νὰ θέτῃ εἰς κίνησιν τραῖνον σιδηροδρόμου, νὰ ὑφαίνῃ, νὰ πιέξῃ, νὰ ὀρύσῃ κτλ. λαμβάνει μορφὰς ἀπέριωτος ποικίλας. Οὕτω, καίτοι αἱ μορφαὶ αὗται δὲν δύναται νὰ πράγνηται εἰμὴ εἰς ἴσους καταστάθην δυνατὸν διὰ τῶν ἰδιοτήτων καὶ τῶν γενικῶν νόμων τῆς φύσεως, αἱ ἰδιότητες αὗται καὶ αὗτοι οἱ νόμοι θὰ ἦσαν δι' ἑαυτῶν ἀνεπαρκεῖς νὰ χαράξωσι γραμμὰς περὶ τὴν ὕλην ἐν τοιοῦτῳ ἢ τοιοῦτῳ σχήματι, διὰ τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα. Αἰτίαί γε γενικαὶ καὶ ἀέρστοι, ὡς τὸ ἐλατὸν τοῦ σιδήρου, ἡ βρῦότης, ἡ ἐλαστικότης κτλ. νὰ ἐνηθῶσι μεταξὺ τῶν ἀπέριων ἐνώσεων, τῶν ὁποίων ἡ ὕλη εἶνε ἐπιδεκτικὴ, νὰ εὐρωσι μίαν τοιαύτην ὠρισμένην, ἀντιστοιχοῦσαν εἰς ἀποτέλεσμα ὠρισμένον, τοῦτο εἶνε ἐναντίον πρὸς πάντα νόμον αἰτιότητος· καὶ ὅταν πῶρομοιοι συντυχία παρουσιάζηται εἰς ἡμᾶς, τὴν ἐξηγοῦμεν ὑποθέτοντες ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο προὔπηρχεν ἤδη ἐν τῇ αἰτίᾳ κατὰ τίνα τρόπον, ὅστις διηθῶνε καὶ περιχάραξε τὴν ἐνέργειαν ταύτης. Ἐὰ τοῦτου προκύπτει ὅτι ἐν τῇ παρουσίᾳ μηχανῆς τινος, ἐργαλείου τινός, συντρίμματός τινος οἰουδὴποτε τῆς ἀνθρωπίνης βιομηχανίας, λέγομεν· τοῦτο δὲ εἶνε ἄθυρμα τῆς φύσεως, εἶνε ἔργον τῶν ἀνθρώπων.

«Ὅστις θὰ εὕρισκεν εἰς ἐρημόν τινα νῆσον, λέγει ὁ Φινελών, ἐν ἰσραὶν ἄγαλμα ἐκ μαρμάρου, θὰ ἔλεγε παρευθὺς ἀνάμφισθλως· ὑπῆρχον ἐδῶ ἄλλοτε ἄνθρωποι, ἀγνωστω τὴν χεῖρα ἐπιειξέλου γλύπτου». Οἱ λόγοι οὗτοι ἔλαβον κατὰ τοὺς τελευταίους τοῦτους χρόνους μίαν περίεργον δικαίωσιν. Ὅ,τι εὐρέθη, ὄχι πλέον εἰς ἐρημόν τινα νῆσον, ἀλλ' εἰς στρώματα προκατακλυσμένα, δὲν εἶνε ἀγάλματα ἐκ μαρμάρου, οὔτε παλάτια μεγαλοπρεπῆ, ἀλλ' ἐργαλεῖα, καὶ μάλιστα τὰ χονδροειδέστερα ἀπὸ ὅσα εἶνε δυνατόν νὰ ἴδῃ τις· εἶνε πελέκει, οὔτω τοῦλάχιστον τὰ ὑποθέτουσιν· εἶνε λίθοι πελεκημένοι μὲ ἀνεπιτήδειόν τινα τρόπον, ὁποῖους δύναται τις νὰ συναντήσῃ ἐνίοτε εἰς τὰ θραύσματα τῶν βράχων. Καὶ ἐν τοῖτοις, ἐνῶ τόσον χονδροειδῆς ὑπῆρξεν αὕτη ἡ ἐργασία, ἤρκεσε τὸ ὅτι συννητήθησαν ἐν μεγάλῳ ἀριθμῷ

τοιούτοι λίθοι να κάμω να υποθέτῃ ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν οὕτοι να ἦνε ἄθυρμα τῆς φύσεως. Τὸ ἄθροισμα τοῦτο ἀντικειμένων ἠνωμένων ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, πελεκημένων κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, δεικνύει μαρτυρίαν τινὰ σκοπιμότητος· δὲν εἶνε πλέον λίθοι, εἶνε ὄργανα, τούτέστιν ἀντικείμενα προωρισμένα να κόπτωσι, να διατρύπωσι, να πληγτώσι, να παρῶσι τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα. Ἡ ἐπαγωγὴ αὕτη δὲν αἶρει τὴν σκιάν πάσης ἀμφιβολίας· καὶ ἐν τούτοις, ἐάν μία συνάντησις ἀγνώστων αἰτίων ἠδυνήθη να παραγάγῃ τὴν πτέρυγα τοῦ πτηνοῦ, τίσον θυμασιῶς προσηρμοσμένην πρὸς πτήσιν, διὰ τί μία ἄλλη συνάντησις αἰτίων ἀγνώστων δὲν θὰ εἶχε δυναθῆ να παραγάγῃ τὸν σωρὸν τούτων τῶν χονδροειδῶν λίθων, τῶσφ τελείως προσηρμοσμένων πρὸς τὸ ἀντικείμενόν των; Ἐπὶ τίνας βσιζέται λοιπὸν ἐνταῦθα ἡ γενικῶς γενομένη δεκτὴ ἐπαγωγὴ; Ἐπὶ τοῦ ὅτι τὰ ἀντικείμενα, ἅτινα παρουσιάζονται ἡμῖν δὲν ἔχουσι μόνον σχέσιν πρὸς τὸ παρελθόν, ἀλλ' ἀκόμη πρὸς τὸ μέλλον, καὶ μᾶς φαίνονται καθωρισμένα ὄχι μόνον διὰ τῶν αἰτίων των, ἀλλ' ἀκόμη διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων. Ἐνταῦθα π. χ. οἱ ἀνευρεθέντες πελέκεις ὑπὸ τοῦ κ. Boucher de Perthes δὲν παρουσιάζονται πρὸς ἡμᾶς μόνον ὡς θραύσματα βράχου· ἀλλὰ μᾶς παρουσιάζουσι ὠρισμένα σχήματα, ὠρισμένα διαστάσεις, ὠρισμένα συναρμολογίας κοιλοτήτων καὶ προεξοχῶν, αἵτινες δὲν ἐξηγοῦνται εἰμὴ διὰ τινος σχέσεως πρὸς τὴν ἐνέργειαν τοῦ τέμνειν αὕτη ἢ ἐνέργειαν τοῦ τέμνειν, ἥτις ἐξάγεται ἐκ τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς τοῦ πελέκειος, καὶ ἥτις οὕτω πως κρινομένη εἶνε ἐν ἀποτέλεσμα, ὑπῆρξε ταυτοχρόνως ἢ μία ἐκ τῶν αἰτιῶν, αἵτινες προσδιόρισαν τὸ σχῆμα τὸ δοθὲν εἰς τὸν λίθον· εἶνε λοιπὸν εἰδὸς τι αἰτίας, ἀλλ' αἰτίας, ἥτις ἐνεργεῖ κατὰ τινὰ τρόπον πρὶν ἢ ὑπάρξῃ· εἶνε ἐν ἀποτέλεσμα τὸ ὅποιον προοραθῆν ἢ προκαθορισθῆν ὑπὸ τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου, τὸ ἠνάγκασε να λάβῃ τοιαύτην διευθύνσιν μᾶλλον παρὰ ἄλλην τοιαύτην· εἶνε σκοπὸς τις· εἶνε αἰτία τελικὴ.

Ἐξόμοιεν διὰ τῆς προηγουμένης θεώσεως πρώτης ἀρχῆς, ὅτι παντοῦ ὅπου ὑπάρχει συνδυασμὸς ἢ συμφωνία φαινομένων, χρειάζεται ὠρισμένη αἰτία διὰ να ἐξηγήσωμεν τοῦτον τὸν συνδυασμὸν ἢ ταύτην τὴν συμφωνίαν. Ἀλλὰ τώρα ζητούμεν πλέον τι. Ὅταν οὕτος ὁ συνδυασμὸς (ἢ δὴ ἀξιοσημείωτος ἐξ ἑαυτοῦ, ὡς συνάντησις πολύπλοκος καὶ σαφῆς φαινομένων ἐτερογενῶν) ἔχῃ ἐπὶ πλέον τοῦτον τὸν χαρακτήρα, ὅτι καθορίζεται σχετικῶς πρὸς φαινόμενον μέλλον, μᾶλλον ἢ ἤττον μεμακρυσμένον, ἢ ἀρχὴ τῆς αἰτιότητος ἀπαιτεῖ να ἐξηγησωμεν ὄχι μόνον τὸ πολύπλοκον τοῦ συνδυασμοῦ, ἀλλ' ἀκόμη τὴν σχέσιν ταύτην πρὸς ἐν ἀποτέλεσμα μέλλον, τὸ ὅποιον μεταξὺ ἀπειρίας δυνατῶν συνδυασμῶν, φαίνεται ὅτι ἔχει περιγράψει τὴν ἐνέργειαν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου, καὶ ἔχει καταναγκάσει αὐτὸ πρὸς τὴν δοθεῖσαν ταύτην μορφήν. Αὕτη ἢ σχέσις πρὸς τὸ μέλλον δὲν δύναται να νοηθῇ, εἰ μὴ ἐάν τὸ μέλλον τοῦτο φαινόμενον προῦπάρξῃ ἤδη κατὰ τινὰ τρόπον ἐν τῷ ποιητικῷ αἰτίῳ, καὶ διευθύνῃ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ. Ὑπὸ τὴν ἐνοίαν ταύτην λέγουσιν ὅτι αἰτία τις τείνει πρὸς τινὰ σκοπὸν.

Ὅθεν, ὅταν εἰς συνδυασμὸς φαινομένων, διὰ να νοηθῇ, δὲν ἔχῃ ἀνάγκην εἰ μὴ να σχετισθῇ πρὸς τὰς προηγηθείσας συνθήκας αὐτοῦ, οὐδὲν ἄλλο ὑπάρχει ἐκεῖ, εἰ μὴ ἡ σχέσις τῆς αἰτίας πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα· ἀλλ' ὅταν ὁ συνδυασμὸς διὰ να ἀποθῇ εὐνόητος, ὀφείλῃ να σχετισθῇ οὐ μόνον πρὸς τὰς προηγηθείσας συνθήκας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰ μέλλοντα ἀποτελέσματά του, ἢ ἀπλῆ συσχέτισις τῆς αἰτίας πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ἀρκεῖ πλέον, καὶ μεταβάλλεται εἰς σχέσιν τοῦ μέσου πρὸς τὸν σκοπὸν.

Ἄς ἐξετάσωμεν πράγματι τὸ ἀκόλουθον πορίδιγμα, Ἔστω στόμαχος τις κατὰλληλος εἰς τὸ να χωνεύῃ τὰς σάρκας. Ὑποθέσωμεν ἐν πρώτοις πρὸς εὐκολίαν τοῦ συλλογισμοῦ, ὅτι τοῦτο εἶνε ἀπλῆ συνέπεια καὶ ὄχι σκοπός. Ἰδοὺ τὸ πρόβλημα, τὸ ὅποιον θέτει εἰς ἑαυτὸν ὁ φυσιολόγος, καὶ τὸ ὅποιον ἡ φύσις ἐδέξασε να θέσῃ δι' ἑαυτὴν πρὸ αὐτοῦ: πῶς ὁ στόμαχος, ὅστις πέπτει τὸ κρέας, δὲν πέπτει αὐτὸς ἐαυτὸν; Πῶς ὁ γαστρικὸς χυμὸς, ὅστις φθείρει καὶ διαλύει ὅλας τὰς τροφάς, δὲν διαλύει τὸν στόμαχον, ὅστις εἶνε ἀκριβῶς τῆς αὐτῆς φύσεως μετὰ τὰς ἄλλας τροφάς; Λοιπὸν ἢ εὐρίσκειται ὅτι ἡ φύσις ἀπαντῶσα ἐκ τῶν προτέρων εἰς τὴν ἐνστασιν, ἐπέχρησε τὰ ἐσωτερικὰ τοιχώματα τοῦ ὄργανου μετὰ ἰδιαίτερον τι ἐπιχρισμὸν, τὸ ὅποιον, καθ' ὅσον αὐτὰ ἀπρόσβλητα ἐκ τῆς ἐνεργείας τοῦ γαστρικοῦ χυμοῦ. Πῶς να μὴ ἐπιτρέψῃ τις εἰς ἑαυτὸν να ἀποδοχθῇ ὅτι ἡ παραγωγὴ τούτου τοῦ ἐπιχρισματος ἔχει σχέσιν τινὰ ὠρισμένην καὶ ἀσυντηρῶς μεμετρημένην μετὰ τοῦ μέλλοντος φαινομένου, τὸ ὅποιον ὄφριλε να παραγάγῃ ὁ στόμαχος; Τὸ να εἶπῃ τις ὅτι τοιαύτη σχέσις δὲν ὑπάρχει καὶ εἶνε τὸ ἐξαγόμενον καθαρὰς συμπτώσεως, σημαίνει να υποθέτῃ ὅτι καθ' ὃν χρόνον ὠρισμένοι αἰτίαι φυσικαὶ παρήγον τὴν οὐσίαν τὴν καλουμένην στόμαχον, ἀλλὰι κίτρι, ἄνευ οὐδεμιᾶς συμφωνίας μετὰ τῶν προηγουμένων, παρήγον τὴν οὐσίαν τὴν καλουμένην ἐπιθήλιον, ἥτις εὐρίσκειται ὅτι εἶνε ἀκριβῶς ἡ ἀπαραίτητος συνθήκη τῆς πεπτικῆς λειτουργίας. Αἱ δύο αὗται σειραὶ αἰτιῶν, ἐργαζόμεναι ἐν τῷ σκότει, ἄνευ οὐδεμιᾶς μεταξὺ αὐτῶν σχέσεως, οὔτε μετὰ τοῦ μέλλοντος, τελειώνουσι ἐν τούτοις συμφωνοῦσαι μεταξὺ αὐτῶν, καὶ διὰ τῆς συμφωνίας των καθιστῶσι δυνατόν τὸ μέλλον φαινόμενον, τὸ ὅποιον δὲν θὰ συνδύαινεν ἄνευ τούτου. Δὲν εἶνε τοῦτο ἀρνησις τῆς ἀρχῆς τῆς αἰτιότητος, τὸ μὴ βλέπειν ἐκεῖ εἰ μὴ τυχαίαν σύμπτωσιν, καὶ τὸ ἐξαγόμενον εὐτυχῶν τινων τροπῶν; Δὲν εἶνε ὡς ἐάν εἴλεγε τις, ὅτι δύο πρόσωπα, ὧν τὸ ἐν ὀμιλεῖ ρωσιστί, καὶ τὸ ἕτερον ἀγγλιστί, καὶ τὰ ὅποια ἀγνοοῦσι τὴν γλῶσσαν τὸ ἐν τοῦ ἄλλου, δύναται ἐν τούτοις να συνδιαλέγονται ὁμῶς, χάρις εἰς εὐτυχεῖς περιστάσεις, αἵτινες θὰ ἔκαμνον ὥστε ὁ λόγος τοῦ ἑὸς να εἰρσιμετο ὅτι ἦτο ἀκριβῶς ἢ ἀπάντησις εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ ἄλλου;

ΑΙ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ "ΑΝΑΠΑΛΑΣΕΩΣ, Δ ΟΡΕΑΙ

Ἀξιότιμὲ κ. Γαλανέ·

Δοξάζω τὸ θάρρος, καθὼ ἐκ τῶν ἀρχαιτέρων τυγχάνων συνδρομητῶν Σας, να ἐπιστείλω ὑμῖν βραχείας τινὰς σκέψεις καὶ εὐχὰς μου, ἄς, ἐάν ἐγκρίνητε, παρακαλῶ να καταχωρήσητε εἰς τὴν σπουδαίαν «Ἀνάπλασιν».

Χαίρω, Κύριε, βλέπων ἐν τῇ γεροντικῇ μου ἡλικίᾳ, ὅτι ὁσημέραι αἱ εὐαγγελικαὶ ἀρχαὶ τοῦ ἡμετέρου φωτιστικοῦ Περιόδικου, ὑγιεῖς καὶ σωτηριώδεις, διαδιδόμεναι ἡμέρη καὶ κατ' ὄλιγον, διαφωτίζουσι εὐτυχῶς τὸν λαὸν καὶ βελτιοῦν διὰ τοῦτον ὡς ἀρχὴν τὰ σκότη καὶ τὰς ἐνεργείας τῶν ὑλοφρόνων καὶ ἄλλων θρασυστόμων ἐχθρῶν τοῦ εὐαγγελίου οὐ μόνον ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. Μεγίτη δὲ ὑπάρχει ἡ χαρὰ μου αὕτη ἐπαυξηθεῖσα ἀπότῳ ἀνέγνω ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 4 Μαΐου δευτέρου δωρεάν τῆς «Ἀναπλασεως» τῆς σελτῆς Κομῆσεως Ριαγκούρ ἐκ φράγκων χρυσῶν τριακοσίων, ἅτινα ὀρθῶς καὶ φρονίμως διετέθησαν ἵνα χρησιμεύωσιν «ὡς πυρὴν ὑπὲρ τοῦ ἐπαρχιακοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος» καὶ ἀνυψῶ εὐγνωμίως ἐνλίπε χεῖρας ἱκετηρίου πρὸς τὸν Ὑψιστον δημιουργὸν δεόμενος αὐτοῦ ὅπως χρησθήσεται τῇ εὐγενεῖ Κομῆσει ὑγιεῖαν καὶ μακρότητα ἡμερῶν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς κοινωσίας.

Ὁ ἠθικὸς ἀμπελὸν τοῦ Κυρίου, ἀγαπητὲ κ. Γαλανέ, διατελεῖ, ὡς γνωστὸν, πολλοῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐν πολλοῖς παρημελημένον καὶ ἀκαλλιέργητος· βρθεῖ ἐπομένως κατὰ φυσικὸν λόγον ἀκανθῶν καὶ τριβῶν, στερούμενος ἐργατῶν ἱκανῶν καὶ ἐπιτηδείων πρὸς καθαρισμόν αὐτοῦ καὶ καλλιέργειαν. Τὰ δὲ ἐν αὐτῷ ζιζάνια ταῦτα τείνουσι ἢ μᾶλλον μέλλουσι, τοῦ χρόνου προέόντος, ἐν ἐλλείψει προληπτικῆς προνοίας, να ἀποξηράνωσι τὰ ἐν αὐτῷ σωζόμενα ὀλίγα κλήματα καὶ να καταστήσωσιν αὐτὸν ὅπως ἄγριον καὶ ἀκαρπον, καὶ ἐπὶ τέλους ἐπιβλαβῆ.

Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς φύσει φιλόνομος, φιλεργος καὶ φιλήσυχος, ἔχει ἀνάγκην ἀπόλυτον εὐαγγελικῆς διδασκαλίας, ὑπαρχόντων μάλιστα ἐν αὐτῷ Ἑλυμῶν τινωσανθισταμένων καὶ διαστρεφόντων αὐτὸν ἀπὸ τῆς ὀρθῆς καὶ ἀληθοῦς πίστεως πρὸς τὸν Κύριον καὶ ὁθενεὶ καὶ ξένα διδασκόντων αὐτὸν (Πράξ. ιγ' σ')». Ἐπειδὴ δὲ ὁ κατώτερος ἱερός κληρὸς ὁ διατελῶν εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν μετὰ τοῦ λαοῦ δὲν δύναται δυστυχῶς να τρέφῃ τοῦτον λιμώττοντα πνευματικῶς, λιμώττων καὶ αὐτός, δέον να ζητηθῶσι καὶ εὐρεθῶσι τροφεῖς πνευματικοὶ ἱκανοὶ καὶ ἄξιοι να παρέχωσιν αὐτῷ καθαρὰν καὶ ὑγιᾶ πνευματικὴν τροφὴν ἐπαρκῆ. Οἱ δὲ ἐν τοῖς νομοῖς τεταγμένοι ἱεροκλήρυκες, μὴ ἐπαρκοῦντες διὰ τὴν ἔκτασιν καὶ τὸ ὀλιγόριθμον, σπανίως εὐαγγελίζονται ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, καὶ ἐν κόμαις καὶ χωρίοις παρουσιάζονται μετὰ παρελευσιν ὄλων ἐτῶν φαίνονται ὡς κομῆται καὶ ἀστέρες διάττοντες ἄνευ σπουδαίων ἀποτελεσμάτων. Ὁ δὲ ὀρανοθέμιον Ἰαρεσὺς ἀήκιστος ἐξ ἀκοῆς ἐντέλλεται ἡμῖν. Διὸ φρονῶ, ὅτι ἡ δωρεὰ τῆς σελτῆς Κομῆσεως Ριαγκούρ καθίσταται πολυτιμωτέρα

ὀραθεῖσα πρὸς διδασκαλίαν καὶ φωτισμὸν τοῦ λαοῦ. Ἰδοὺ τὸ παράδειγμα τῆς εὐγενεῖς κομῆσεως να μιμηθῶσι καὶ δεσποῖναι καὶ δεσποινίδες βελτιούτων Ἑλλήνων καὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διαβιούντων, συντρέχουσαι καὶ ὑποβοηθοῦσαι τὸν πολλαπλασιασμὸν ἐργατῶν τοῦ Κυρίου, ὅτι ἀφ' ὁρισμοῦ πολλῶν κατὰ τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι». Εἶνε δὲ φανερὸν καὶ ὁμολογούμενον, ὅτι καὶ εἰς μικρὰς καὶ εἰς μεγάλας κοινωσίας, ἐν αἷς ἐξαπλωθὲν διεδόθη τὸ εὐαγγελικὸν κήρυγμα, εὐάρεστα καὶ σωτήρια ἐπήλθον τὰ ἀποτελέσματα.

Ἀσπαζόμενος ἡμᾶς τὸν ἐν Χριστῷ ἀπακαμὸν διατελῶ εὐχέτης.

Ἡμέτερος
Παν. Παπαζαφειρόπουλος ἱερέως
Ἐπισκ. ἐπίτροπος Νυμφασίας.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ

Ἡ ἐκ Βιτόνης φωνὴ τοῦ σεβαστοῦ ἱερέως Π. Παπαζαφειρόπουλου ὑπὲρ τοῦ ἐπαρχιακοῦ κηρύγματος τοῦ Συλλόγου τῆς «Ἀναπλασεως» δὲν διερμηνεύει ἀτομικὸν του πῶθον, ἀλλὰ κοινόν. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς δὲν ἔχει ἐπίγνωσιν θερησκευτικὴν, διότι κανεῖς δὲν ἐφρόντισε να τὴν δώσῃ εἰς αὐτόν, θερμαίνεται ὅμως ἀπὸ ζῆσον εὐσεβῆ. Καὶ τὸ ἀποδεικνύει ἐμπράκτως. Ὅπου ἤκουσε κήρυγμα σαφές, πρακτικόν, ζωντανόν, γεμῆτον ἀπὸ τὴν φλόγα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης, ἐξηκολούθησε να προσέρχεται ἐν πυκνοτάτῳ συναστισμῷ. Οἱ δὲ μὴ ἀκούσαντες, ἀλλὰ πληροφορηθέντες ἐκ φήμης, ἐκλιπαροῦσιν ἐν ἱκεταῖς συγγινητικαῖς να ἐπεκταθῇ καὶ μέχρις αὐτῶν τὸ κήρυγμα τοῦτο.

Εἰς τὰ γραφεῖά μας ὑπάρχουν πλεῖστα τοιαῦτα αἰτήσεις. Ἀλλὰ τί να κάμωμεν; Μᾶς ἐλλείπουσι τὰ μέσα ἐνοῦ τὰ οικονομικά. Σιδερῶδρομοι, ἀτμολοῖα, ἄμαξαι, ξενοδοχεῖα, ἀπαιτοῦν ἔξοδα. Ποῦ να εὐρεθῶν;

Οἱ περὶ τὴν «Ἀνάπλασιν» δίδουσι, τι ἔχουν· κόπον ὑπὲρ δυνάμιν καὶ διδασκαλίαν κατὰ δυνάμιν. Ἀλλ' ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ χαρτονομίσματα δὲν ὑπάρχει εἰς αὐτούς.

Τὸ ἀναγκαῖον λοιπὸν χρήμα πρέπει να ἐξευρεθῇ ἄλλοθεν. Πέθεν; Ἐκ τῶν Κυβερνήσεων; Ἐπὶ τοῦ παρόντος αἱ Κυβερνήσεις μας εἶνε κατώτεροι τοιοῦτων ἀποφάσεων. Ἐκ τῆς Ἐκκλησίας μας; Ἀλλ' αὕτη ἔχει πολλαχοῦ λιμώττοντας καὶ ρακενδύτας ἱερεῖς. Δὲν ἀπομένει λοιπὸν παρὰ ὁ κόκλος τῶν πιστῶν, τῶν ξῶ τοῦ Κράτους μας καὶ τῶν ἐξῶ αὐτοῦ. Εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἐκκλησίαν μὴ δὲν ἐγίνετο οὕτω; Οἱ ἐργάται, σύμφωνα μετὰ τὸν λόγον αὐτοῦ τοῦ Κυρίου μας, ἐθεωροῦντο ἄξιοι τοῦ μισθοῦ των. Μὲ εἰσφορὰς τῶν πιστῶν περιώδεον, συνετηροῦντο καὶ ἀνηγγελλίζοντο οἱ ἀπόστολοι, δίδοντες οὕτω ὅ,τι εἶχον καὶ λαμβάνοντες ὅ,τι δὲν εἶχον.

Εἰς τὰς ἐπαρχίας ὑπάρχουν τόσο εὐσεβεῖς χριστιανοί. Δὲν δύναται τάχα αὐτοὶ να συντρέξουσι τὸν Σύλλογον μας κατὰ προαίρεσιν καὶ κατὰ δυνάμιν μετὰ εἰδικὰς εἰσφορὰς ὑπὲρ τοῦ ἐπαρχιακοῦ κηρύγματος; Καὶ ἐξῶ τοῦ Κράτους μας ζῶσι τόσο ὁμογενεῖς, οἵτινες φλέγονται να δαπανήσουσι ὑπὲρ

διαφρών αγαθῶν σκοπῶν ἐντὸς τοῦ Βασιλείου τούτου, τὸ ὅποιον ἀγαθοῦν ἀκόμη καὶ ὅταν αὐτὰ τοὺς ἀπογοητεύη. Διὰ τοῦτο νὰ μὴ κατανοήσουσιν οὗτοι, ὅτι αἱ ἀριστὰ καὶ σκοπιμώτατα τῶν ὠρεῶν τῶν θά εἶνε ἐκεῖναι, αἷτινες, ἐνισχύουσαι τὸ ἐπαρχιακὸν ἡμῶν κήρυγμα, θὰ συντελέσωσιν εἰς τὸν φωτισμὸν καὶ τὴν ἠθικοποίησιν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ; Τὸ βῆμα τῆς « Ἀναπλάσεως » ἀπεδείχθη ὅτι εἶνε κάλλιστον προγραμμαστῆριον λαϊκῶν κηρύκων, τοιούτων δὲ ἔχουν ἀνάγκη αἱ ἐπαρχίαι. Ἐὰν λοιπὸν εἰς τὸν Σύλλογον ἡμῶν δοῦσιν τὰ ἀπαιτούμενα ὑλικά μέσα, τὸ εὐεργέτημα δὲν θὰ κείται μόνον εἰς τὸ ὅτι θὰ κινητοποιήσῃ συστηματικῶς τοὺς ὑπάρχοντας κήρυκὰς του· ἀλλὰ τὸ μέγιστον κέρδος θὰ εἶνε τὸ ὅτι θὰ φροντίσῃ νὰ καταρτίσῃ καὶ ἄλλους κήρυκας, ὅπως τοὺς ἐξαποστειλῇ εἰς περιόχοντας τὰς ἐπαρχίας τὸν λόγον τοῦ φωτός, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ζωῆς. Οὐδὲ θὰ ἦτο κωσὸς δύσκολον νὰ δοθῇ νέα ἐπέκτασις εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην, καὶ κήρυκας τῆς « Ἀναπλάσεως » νὰ φέρωσι τὸν ζωοποιὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, τὸν δίδοντα τροφήν καὶ ἰσχύον εἰς ὅλα τὰ εὐγενῆ ἰδεώδη, μέχρι καὶ τῶν ἀπαιτάτων ἑλληνικῶν συνοικισμῶν, τῶν ὀρειῶν καὶ ἡ εὐσέβεια καὶ ἡ φιλοπατρία διανείη περίοδον θλιβερᾶς δοκιμασίας.

Ἡ ἐπίσημος Ἑλλάς δὲν ἤξυρόμεν πότε θ' ἀνανήψῃ. Ἐν τῷ μεταξύ πρωτεύουσα ἀνάγκη εἶνε νὰ καλλεργηθῇ κατὰ τὸ δυνατόν ἡ ἠθικὴ ζωτικότης τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ διὰ γενναίας συνεργασίας ἰδιωτῶν καὶ σωματείων. Εἰς τὸ ἔργον δὲ τοῦτο οὐδὲν δύναται νὰ συμβάλῃ τόσο ὅσον ἡ συστηματικὴ θρησκευτικὴ διδασκαλία, ἡ γενομένη μετὰ πειθοῦς καὶ ζωῆς, καὶ ἡ ὑπὲρ αὐτῆς δαπάνη δὲν θὰ εἶνε ἡ εὐσεβεστάτη μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐθνικωτάτη τῶν δαπανῶν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗ

Ὁ ΚΑΘΑΡΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΔΕΘΝΟΝ ΠΕΡΙΣΧΟΜ ΚΟΝ ΤΟΥ ΝΟΥ

Ἀγαπῆτοι Ἀναγνώσταί.

Ὁ σωματικὸς ἡμῶν οργανισμὸς, αἱ σωματικαὶ μας δυνάμεις ὁμοιάζουσι πρὸς ἀτμομηχανὴν ἢ πρὸς ὑπομειδῆ ἴππον, ὃ δὲ νοῦς ἡμῶν πρὸς μηχανικὸν ἢ ἀναβάτην ἢ ἠνιόχον ἴππου. Ἐκ τοῦ ἠθικοῦ λοιπὸν καθαρμοῦ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ περιεχομένου τοῦ νοῦ ἡμῶν ἐξαρτᾶται ἡ πρὸς τὸ ἀγαθὸν διεύθυνσις καὶ λειτουργία τῶν σωματικῶν ἡμῶν δυνάμεων, ὅπως καὶ ὁ ἀτμός τῆς μηχανῆς καὶ αἱ δυνάμεις τοῦ ἴππου καὶ ἡ πρὸς τὸ ὠφέλιμον διεύθυνσις ἀμφοτέρων ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ μηχανικοῦ καὶ τοῦ ἠνιόχου.

Τὸ ἐνίψετε, ἔχετε τὸν νοῦν καθαρὸν ἀπὸ πάσης ἠθικῆς ρυπαρίας, τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῶν θρησκευομένων καὶ μάλιστα ὑπὸ τῶν ἀληθῶν Μοναχῶν ἀπλάγῃ νὰ εἰπω τοὺς λογισμοὺς μου εἶνε λέξεις βαρυσήμαντοι. καὶ πνευματικώταται, αἷτινες χαρακτηρίζουσι τὴν προληπτικὴν καὶ σκοπιμωτάτην πρόνοιαν τῶν ἀσκαυμένων εἰς τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς, διότι

ὁ πόλεμος κατὰ πάντων τῶν ἀμαρτωλῶν λογισμῶν εἶνε ἀσφαλὴς νίκη κατὰ πάσης ἀμαρτίας, ἡ ὅποια ἐγκυμονεῖται ἐν τοῖς πονηροῖς καὶ φαύλοις λογισμοῖς.

Ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τῆς ἐπομένης Κυριακῆς διὰ τοῦ ἀλληγορικοῦ αὐτοῦ λόγου περὶ λύχου καὶ φωτός τοῦ σώματος, περὶ ὀφθαλμοῦ ἀπλοῦ καὶ ὀφθαλμοῦ πονηροῦ, διδάσκει ὅτι ὁ αἰσθητικὸς ἄνθρωπος, αἱ σωματικαὶ ἀληλονότι διαθέσεις καὶ ἐργαταὶ διευθύνονται ὑπὸ τοῦ νοῦ, καὶ ἐν μὲν αὐτὸς ἦνε ἀπλοῦς, ἄκακος, κεκαθαρμένος καὶ φωτεινός, καὶ τὰ σωματικὰ ἔργα θέλουσιν εἶνε ἀγαθὰ καὶ θεάρεστα, ἐὰν δὲ ὁ νοῦς ἦνε πονηρὸς, διεφθαρμένος καὶ σκοτεινός, τότε καὶ πάσα σωματικὴ διάθεσις καὶ πράξις θέλει εἶνε μᾶλλον ἀμαρτωλὴ καὶ σκοτεινὴ, διότι, λέγει, ἐὰν ἀπὸ φωτός ὁ νοῦς δηλονότι, ὁ ὁποῖος ἐδόθη νὰ μᾶς φωτίξῃ, αὐτὸς φέρι ἕνεκα τῶν πονηρῶν λογισμῶν σκοτασμὸν, τότε ἀπὸ σκοτοῦ αἱ φῶσαι δηλαδὴ πέπουσαι εἰς τὴν ἀμαρτίαν σαρκικαὶ ἐπιθυμίαι καὶ ἡδοναὶ « πόσον » θέλουσιν ἀκόμη σκοτίσθαι τὸ καλεσθὲν ἐσκοτισμένον λογικόν ;

Ἴνα δὲ μὴ νομίσῃ τις ἐκ πλάνης ὅτι εἶνε δυνατόν νὰ ἔχη νοῦν ἀγαθόν, ἀπεριωμένον εἰς τὸν Θεόν, καὶ σῶμα δουλεύον εἰς τὴν ματαιότητα τοῦ κόσμου ὁ Κ. ἱεὶς ἡμῶν σοφίστατα διακηρύττει ὅτι οἱ ἄνθρωποι δὲν δυνάμεθα νὰ διχασθῶμεν, νὰ μερισθῶμεν εἰς δύο, νὰ ἔχωμεν δύο κυρίους ἐκ διαμέτρου διαφόρους καὶ ἀντιθέτους πρὸς ἀλλήλους, δὲν δυνάμεθα, λέγει ὁ Σωτὴρ, νὰ δουλεύωμεν οἱ ἴδιοι καὶ τῷ Θεῷ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῷ Μαμμωνᾷ τῆς ἀδικίας καὶ πλεονεξίας, ἡ ὅποια εἶνε περιεκτικὴ πάσης κακίας καὶ ἀμαρτίας, διότι δύο εἶνε αἱ ἀντίπαλοι ἐν τῷ κόσμῳ δυνάμεις, ἡ ὕλη καὶ τὸ Πνεῦμα, ὁ Θεὸς καὶ ἡ αἰσθητικότης.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἄνθρωποι προβάλλουσι πρὸς δικαιολόγησιν τοῦ ὕλισμου τῶν τὰς ὑλικὰς καὶ σωματικὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου, τούτου ἕνεκα ὁ Ἰησοῦς διὰ τοῦ λόγου αὐτοῦ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ καθαρίζει τὸν φανὸν τοῦ « ἐμφύτου λόγου » νοτίζει τὴν φωνὴν τῆς συναϊδήσεως, ἡ ὅποια, ἦσον καὶ ἂν ἐπισκοπισθῇ ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας, δὲν ἐπαναπαύεται εἰς μόνην τὴν ὕλην, καὶ ποδηγετῶν καὶ χειραγωγῶν τὸν ἄνθρωπον λέγει αὐτῷ, δὲν εἶνε ἐδῶ, ἐν τῷ βορβόρῳ τῆς ὕλης τὸ μεγαλειῶν σου, καὶ ἀνάγει αὐτὸν εἰς τὸ προσῆκον αὐτῷ ἠθικὸν ὕψος, καθίρει τὸν νοῦν αὐτοῦ ἀπὸ τὰς ταπεινάς καὶ χαμαιζήλους ἰδέας, καὶ ἐνθρονίζει ἐν αὐτῷ τὸ ἐμπρέπον ἰδεῶδες καὶ ἀγαθὸν περιεχόμενον, τὴν προσήκουσαν κεντρικὴν ἰδέαν περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, δι' οὗ ὕψους ἀπαλλάσσεται ὁ ταλαίπωρος ἄνθρωπος ἀπὸ τῶν σκληροτάτους τυράννους τῶν ὑλικῶν ἐπιθυμιῶν καὶ παθῶν καὶ ἐν γενεῇ ἀπὸ τὰς ὑλόφρονας μερίμνας τῶν μὴ ὑπολογιζόντων ἐπὶ τῇ βίᾳ τῆς θείας Προνοίας.

Ὁ ἄνθρωπος, λέγει ὁ Ἰησοῦς, « ἀνεὺ ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν ». « Ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν ». (1) Καὶ ὅντως, ἀγαπῆτοι ἀναγνώσταί, ἀνεὺ τῆς κεντρικῆς ταύτης ἰδέας περὶ τοῦ ὕψους

(1) Ματθ. γ'. 88.

τοῦ ἡμετέρου προορισμοῦ, ὅτι ἐπλάσθημεν ἕνα φθάσωμεν τελειοποιούμενοι εἰς τὴν μετὰ τοῦ Θεοῦ ἐνότητα, εἰς τὴν κατὰ χάριν υἰοθεσίαν, εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν, εἰμὲν ἐκτός τῆς πνευματικῆς ἡμῶν τροχιάς, ἐπομένως ξεβιδώτοι ; ὡς λέγουσι κοινῶς, καὶ διὰ τοῦτο δυστυχεῖς καὶ πανάθλιοι.

Ὁ μὴ πιστεύων εἰς τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ τοῦ Σωτῆρος τοῦ κόσμου στερεῖται τῆς λυσιπύου ἐλπίδος καὶ εἶνε μακρὰν πάσης ἀνέσεως καὶ ἀνακουφίσεως εἰς τὰ ἐπισημειώματα ἐν τῷ βίῳ θειανᾷ ἐλπίζων μόνον εἰς τὴν ἰδίαν του δύναμιν, βλέπει ἀνὰ πᾶν βῆμα ὅτι ἡ δύναμις του εἶνε κατωτέρα τῆς ἀράχνης κατὰ τὴν ἀντοχήν ὡς πρὸς τὰς ἐπιπροσθοῦσας τοῦ βίου θλίψεις καὶ δυσκολίας, ἐπομένως ὁ τοιοῦτος, ζῆ ἕνα ἀποθνήσκῃ καθεκάστην ἐν τῷ ὠκεανῷ τῶν περιπετειῶν τῆς ζωῆς.

Ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀπαγορεύει τὴν φροντίδα περὶ τῆς κτήσεως τῶν ὑλικῶν πραγμάτων, ἀλλὰ τούναντίον καὶ κανονίζει τὴν σκοπιμότητα αὐτῆς ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν καὶ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ Βασιλείαν ἐλπίδι καὶ πεποιθήσει· ἄλλως τε ὁ ἄνθρωπος μεριμνῶν ἄνευ τοῦ εἰρημένου κανόνος, περὶ τῶν ὑλικῶν πραγμάτων, καὶ ὑλικῶς φθέρει καὶ φθέρεται ἕως εὐ ἀπολεσθῆ, καὶ ἠθικῶς ὁ ἴδιος χαλκεύει τὰ αἰώνια αὐτοῦ δεσμά.

Ὁ Κύριος, ὡς φιλόσοργος Πατήρ, μᾶς λέγει ὅτι αἱ μερίμναι μας διὰ τὰ βιωτικὰ πρέπει νὰ γίνωνται μετὰ δικαιοσύνης, ἦτοι μετ' ἀρετῆς, διότι αὐτὸς τότε μᾶς εὐλογεῖ καὶ προνοεῖ πλείτερον περὶ ἡμῶν ἢ ὅσον προνοεῖ καὶ διὰ τὴν ἄλογον κτίσιν καὶ διὰ τὰ εὐτελῆ πτηνὰ, τὰ ὅποια χωρὶς νὰ σπείρωσι τὰ διατρέπει· ἄλλως τε ἄνευ τῆς εὐδοκίας του καὶ βοήθειας, τίποτε δὲν κατορθοῦμεν μόνον, καὶ μᾶς ἐρωτᾷ λέγων « τίς ἐξ ἡμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα ; » (1) Καὶ περὶ ἐνθυμιάτων καὶ στολισμοῦ λέγει ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ στολιθῆ, ὅπως ὁ Θεὸς στολίζει ἐν κρίνον.

Τούτων ἕνεκα τὸ ἀληθὲς συμφέρον ἡμῶν εἶνε νὰ ἔχωμεν καθαρὸν τοῦν νοῦν ἀπὸ ἐνολεῖας πονηρίας, ὅστε νὰ δύναται νὰ ἦνε ὁ κανὼν καὶ ὁ σταθμὸς πασῶν τῶν προσπαθειῶν μας. Περὶ δὲ τῶν μέσων τῆς ζωῆς, ἦτις σκοπὸν ἔχει νὰ χρησιμεύῃ πρὸς ἠθικὴν καλλιέργειαν ἡμῶν χάριν τῶν εἰρημένων σκοπῶν, δὲν ἔχομεν τίποτε ἄλλο νὰ πρόξωμεν, εἰ μὴ νὰ καταβάλλωμεν ἐπιμελῶς καὶ εὐσυνειδήτως ἕκαστος τὴν προσωπικὴν του ἐργασίαν εἰς οἰονδήποτε κλάδον καὶ ἂν ἀνήκῃ, τὰ δὲ λοιπὰ εἶνε τοῦ Θεοῦ, ὅστις μᾶς λέγει, ὅπερ καὶ προλεθόνται ; εἴπομεν, « Ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν ».

Τὶ δὲ ἄνθρωπινον πρᾶγμα θὰ προστεθῆ εἰς ἡμᾶς ἢ τί θὰ ἀφαιρεθῆ εἶνε ἔργον τῆς θείας Προνοίας νὰ τὸ κρίνῃ ; διότι μόνος ὁ Θεὸς γνωρίζει τίνας θὰ ὠφελήσῃ καὶ τίνας θὰ καταστρέψῃ ἠθικῶς καὶ σωματικῶς πλειστάκις ὁ πλοῦτος, ἢ ὠρεώτης, τὰ ἀξιώματα καὶ ἐν γενεῇ αἱ ματαιότητες τοῦ

(1) Ματθ. γ'. 27.

κόσμου, τὰ ὅποια πάντες οἱ θρησκευτικῶς ἀπειθαγωγῆτοι ἄνθρωποι ἀκαθέκτως ἐπιζητοῦσιν.

Οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων πιστεύουσιν ὅτι μόνον αἱ στερήσεις τῶν ὑλικῶν ἀντικειμένων βλάπτουσιν, ἐνῶ εἶνε ἀληθέςτατον ὅτι βλάπτουσι καὶ οἱ πλεονασμοὶ τῶν ἀνθρώπων, ὅσον καὶ τὰ ἄλλα ἦντα, τὰ τε ἐμφύχα καὶ τὰ ἀψυχὰ ἢ ἀνούρα λ. χ. εἶνε ἐπιβλαβῆς, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ἐπιβλαβὴς εἶνε καὶ ἡ πολυομβρία ἢ μήπως δὲν ὀφείλεται εἰς ταύτην τὸ σήμερον ἐπιπολάζον νόημα τῶν στριδομαπέλων, ὁ Περωνόσπορος ;

Οἱ κόποι, ἡ ἔλλειψις ἀναπαύσεως εἶνε ἀληθὲς ὅτι καταβάλλουσι τὸν ἄνθρωπον ὀργανισμένον· ἀλλὰ μήπως δὲν εἶνε ἀληθέστατον ὅτι καὶ ἡ πολλὴ ἄνεσις, ἡ ἀκίνησις τοῦ σώματος φέρι μείζονα ἄεθρον εἰς τοὺς ἀνθρώπους ; Περὶ τῆς ἀληθείας ταύτης, ἐπειδὴ ζῶμεν ἐν πόλεσιν ἔνθα ὑπάρχουσι πλείστοι κινούμενοι μόνον κατὰ τὰς σιγῶνας, ἄχρηστοι δὲ καὶ ἀσθενικώτατοι ἕνεκα τῆς ἀκινήσεως, δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ γίνῃ λόγος· οἱ δὲ θέλοντες νὰ ἴδωσι τί στοιχίζουσι τὰ ἄφθονα ὑλικά μέσα εἰς τὴν ὑγείαν τῶν τέκνων ἄρρῶνων τινῶν γονέων ἂς παρατηρήσωσι τὴν ὄψιν τῶν μικρῶν δεσμοτῶν ἐν τοῖς χειρμαζίοις, διὰ νὰ ἴδωσι τὴν ἐν εἴδει φιλοστοργίας ἐγαληματοῦσαν ἀστοργίαν τῶν μόνων ἐπὶ τῆς μερίμνης τῶν ταύτης ἐλπίζόντων ὑλιστῶν γονέων.

Καὶ ἐδρῆσάμεθα εἰς τὴν σιγήραν ἀνάγκην τῆς ἀκαταμαχχότητος ἀληθείας νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἤρχισαμεν, ὡς γονεῖς μὴ ἐλπίζοντες ἐπὶ Κύριον, νὰ λέγωμεν ἐν τρόμῳ, μὴ κρυώσῃ τὸ παιδί μας ἂν ἐξέλθῃ νὰ περιπατήσῃ πεζῇ, μὴ πάθῃ ὁ στόμαχός του ἀπὸ τὸ σκληρὸν φαγητόν, μὴ χάσῃ τὴν ὠραιότητά του, μήπως τοῦ συμβῆ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο, οὔτε ὄψιν, οὔτε ὑγείαν, οὔτε μακροζωίαν, οὔτε ὠραιότητα, οὔτε τίποτε ὑγιὲς ἔχομεν, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει καὶ εἰς τὰ δένδρα τῶν ἀνοήτων γεωργῶν ἐκείνων, τὰ ὅποια εὐδόλως καρποφοροῦσι, διότι κείνουσι τὰς ρίζας τῶν διὰ τῶν πολλῶν λιπασμάτων, ἢ διότι κάμνουσιν αὐτὰς νὰ σήκωνται ἐκ τοῦ ἀδιαλείπτου ποτίσματος.

Λοιπὸν, ἀγαπῆτοι ἀναγνώσταί, ἂν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν ἐν ἡμῖν πραγματικῶς τῆς ἀρετῆς τοὺς καρπούς καὶ κέρδος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, πρέπει ἐργαζόμενοι νὰ μὴ ἐλπίζωμεν ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀλλ' εἰς τὴν εὐδοκίαν τοῦ Θεοῦ, ὅστις δίδει ἡμῖν τὸ ὠφέλιμον καὶ ἐπιτήδειον πρὸς τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν καὶ κτήσιν τῆς οὐρανοῦ βασιλείας του, ἦτις ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς ματαίας τοῦ κόσμου βασιλείας, καὶ εἰς πάντα εἶνε ἐφικτὴ, καὶ ὠφέλιμος, καὶ διαρκὴς καὶ αἰώνιος, καὶ ἐγγύς, διότι, ὅταν θελήσωμεν, ὁ Χριστὸς καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἀπροφασίστως εἶνε πάντοτε καὶ αἰώνως μεθ' ἡμῶν, ὡς αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς λέγει· « ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ἡμῶν ἐστίν ». (1)

(1) Λουκ. ιζ'. 21.

Ο ΕΓΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΡΟΣ ΤΩΝ ΠΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΙΑΚΩΒΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΥΛΩΝ ΠΑΡΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ

«Ποῦτα ἔργα θέλει ὁ Θεὸς νὰ πράττωμεν;» ἠρώτησαν τὸν Χριστὸν οἱ Ἰουδαῖοι· καὶ ἐκεῖνος αὐτὸ ἔργον, εἶπε, τὸ ὁποῖον θέλει ὁ Θεός, εἶνε τὸ νὰ πιστεύητε εἰς ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ἀπέστειλεν.» (Ἰωάν. Ζ'. 28 καὶ 29).

Ἐκκλησίας ὁ Ἰωάννης δὲν ἔδρασε, ὡς ἄλλοι ἀπόστολοι, ἀλλ' ἐκυθάρησε τὰς ὑπὸ τοῦ Παύλου ἰδρυθείσας ἐν Μικρῇ Ἀσίᾳ. Ἐρχάτος αὐτὸς φύλαξ τῆς ἀμέσου τοῦ Κυρίου ἐξ αὐτοψίας καὶ αὐθηκόας γνώσεως, γνώστης ἔμπροσθεν τῶν μυχιαιτάτων Αὐτοῦ σκέψων, ἡ ζωστὴ ἀντανάκλασις τοῦ λόγου καὶ τοῦ παραδείγματός του, ἐποικίμωκεν ἐκεῖ ἐν χριστιανικῇ ἀγιότητι καὶ δυνάμει τὸ ποίμνιόν του.

Ἐν τῇ προσώπῳ τοῦ Ἰωάννου ἐπληροῦτο ἐξόχως ὁ λόγος ἐκεῖνος τοῦ Χριστοῦ εἰπόντος· «Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἑμαυτόν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ᾧσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ.» (Ἰωάν. ΙΖ'. 19). «Ἦτοι ἡ ἀγιότης, τὴν ὁποῖαν ἐγὼ πραγματοποιοῦν ἐν τῇ βίῳ μου, αὕτη θὰ γίνῃ ἰδική των, μεταδιδόμενη διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τοὺς μαθητάς μου, καὶ τότε θὰ εἶνε ἀληθῶς ὡς ἐγὼ ἅγιοι, ἀφοῦ δεχθῶσιν ἐφ' ἑαυτοὺς τοῦ πνεύματός μου τὴν ἀγιάζουσαν ἐνεργείαν.

Ὁ Ἰωάννης ἐπιστέγασε τὸ ἔργον, ὅπερ οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι ἐθεμελίωσαν. Διὰ τοῦ εὐαγγελίου συνεπλήρωσε τὴν περὶ τοῦ Χριστοῦ γνώσιν τῆς Ἐκκλησίας· διὰ τῆς πρώτης ἐπιστολῆς τὴν περὶ τῆς ἀγιότητος τῆς ἀποκειμένης τῷ πιστῷ· διὰ δὲ τῆς ἀποκαλύψεως τέλος ἐφώτισε τὴν Ἐκκλησίαν οὕτως, ὥστε νὰ γνωρίσῃ ἑαυτὴν, τὴν ἐν τῷ κόσμῳ θέσιν τῆς, τὴν ἀναμύνουσαν αὐτὴν τελικὴν πάλιν καὶ τὸν μετ' αὐτὴν θρίαμβον. Ὁ Χριστός, ὁ χριστιανός, ἡ ἐκκλησία, τὰ τρία ταῦτα ἐσαφηνίσθησαν λαμπρῶς ἐν τοῖς συγγράμμασι τοῦ Ἰωάννου.

Ἐπιχειροῦντες ταξείδιον, ὀρίζομεν πρῶτον τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, εἴπειτα τὴν ὁδόν, δι' ἧς θὰ ταξειδύσωμεν, εἴπειτα

τὸ πῶθεν θ' ἀναχωρήσωμεν, καὶ τέλος συνδέομεν πάντα ταῦτα εἰς μίαν ἔννοιαν, δηλοῦσαν τὸ ὅλον τοῦ ταξείδιου νόημα.

Οὕτω φέρων εἰς τὴν ὁδόν, ἣν ὤφειλεν ἡ Ἐκκλησία νὰ ἀκολουθήσῃ, ὁ Πέτρος στρέφει τὴν προσοχὴν τῆς εἰς τὸν σκοπὸν καὶ τὸ ἐλαττήριον τῆς προκειμένης ὁδοποιρίας, τὴν ἐπηγγελμένην δόξαν. Χρᾶσσει διὰ σταθερᾶς χειρὸς ὁ Ἰάκωβος τὴν ὁδόν, ἥτοι τὸν ἡγιασμόν, οὗ ἄνευ οὐδεὶς θὰ ἴδῃ τὸν Κύριον· φηνεύμενος ὁ Παῦλος τῆς ὁδοῦ ταύτης τὴν εἰσοδόν, τὴν διὰ τῆς πίστεως δικαιοσύνην τοῦ πιστεύοντος, τὴν μετὰ τοῦ Θεοῦ φιλοσύνην αὐτοῦ, ἄνευ τῆς ὁποίας οὐδὲν δυνάμεθα. Ὁ Ἰωάννης τέλος θεωρεῖ τὸ ὅλον ἔργον ὑπὸ τὴν μορφήν ζωῆς θείας, μεταδιδόμενης τῷ πιστεύοντι διὰ τῆς δικαιοσύνης, ἐξ ἧς ἡ ἀγιότης καὶ ἐκ ταύτης τέλος ἡ δόξα.

Πρᾶγμα ἀξιοσημειώτον! αἱ τέσσαρες ὕψεις αὐταὶ τῆς σωτηρίας ἀντιστοιχοῦσιν ἀκριβῶς πρὸς τὰς τέσσαρας φάσεις, καθ' ἃς ὁ Χριστὸς περὶσταται ἐν τοῖς Εὐαγγελλίοις.

Σχῆσις στενῆ ὑπάρχει τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ματθαίου μετὰ τῆς Ἐπιστολῆς τοῦ Ἰακώβου. Ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ σωτηρία φηίνεται ἐν ἀμφοτέροις ἐν τῷ νόμῳ τὸ πλήρωμα. Τελειωθείς κατὰ τὸ πνεῦμα ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ, ὁ θεὸς νόμις κυριεύει τὴν καρδίαν ὡς ἅγια τις δυνάμις διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ δεδοξασμένου Σωτῆρος, καθάροισα καὶ σώζουσα τὴν τὴν ψυχὴν. Ἐπὶ τοῦ θρόνου ὁμιλία καὶ τοῦ Ἰακώβου ἡ ἐπιστολὴ τὴν αὐτὴν ἔχουσι θεμελιώδη ἔννοιαν.

Πρὸς τὸν Λουκᾶν ἀντιστοιχεῖ ἀκριβῶς ὁ Παῦλος, διότι ἀμφοτέροι πραγματοποιοῦνται τὸ πῶς ὁ ἁμαρτωλὸς λαμβάνει παρὰ τοῦ Θεοῦ τὴν συγχώρησιν, τούτου μὲν παρέχοντος ἄρρεάν αὐτῆν, ἐκεῖνου δὲ διὰ τῆς πίστεως αὐτὴν δεχομένου καὶ οὕτω μετὰ τοῦ Θεοῦ πάλιν ἐνοουμένου. Ἀναγινώσκοντες τὰς τρεῖς παραβολὰς τοῦ ἀπολεσθέντος προβάτου, τῆς ἀπολεσθείσης δραχμῆς καὶ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ, καθὼς καὶ τὴν διήγησιν περὶ τοῦ μετανοήσαντος ληστῆ ἔν τῳ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίῳ, ἀναγνωρίζομεν ὅτι ὁ Παῦλος καὶ εἰς τὰς ἐπιστολάς του ἀνέπτυξε, καὶ εἰς τὸν βίβλον του τὸν ἀποστολικὸν ἐπραγματοποίησεν οὐδὲν ἄλλο εἰμὴ τοῦ Ἰησοῦ τὴν σκέψιν, τὴν ὑπὸ τοῦ Λουκᾶ ἱστοροῦμένην.

Ἡ τοῦ Μάρκου πρὸς τὸν Πέτρον ἀναλογία εἶνε ἴσως ἥττον εὐδιάγνωστος. Ἀμφοτέροι ὅμως θεωροῦσι τὸν Ἰησοῦν ὡς τὸν ἐπηγγελμένον τοῖς Ἰουδαίοις Μεσσίαν, ἀλλὰ καὶ υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὴν δ' ἐκκλησίαν ὡς τὴν Ἰουδαϊκὴν Θεοκρατίαν, ἀλλὰ τετελειωμένην καὶ δεδοξασμένην.

Ἡ ἅγια τοῦ Χριστοῦ ζωὴ, ἡ θεία ἀγάπη του, τὰ θεῖά του ἔργα, ἡ διὰ τῆς πίστεως μετὰδοσις εἰς τὸν πιστεύοντα τῆς θείας ζωῆς καὶ δόξης τοῦ Χριστοῦ, ταῦτα εἶνε τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου τὸ περιεχόμενον.

Καὶ τὰ νῦν δυνάμεθα νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν σωτηριώδη ἐνεργείαν, ἣν τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια ἠσκησαν ἐπὶ τὸν βίβλον τῆς ἐκκλησίας ἐν παντὶ χρόνῳ, ὡς ἱστορία τοῦ βίου καὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Θεωρῶν τὸ τελευταῖον περὶ ἑαυτὸν τοῦ ἀποστόλου τοῦ ὁ Ἰησοῦς προσήγορο λόγων: «Πάτερ, παρακαλῶ Σε ὑπὲρ πάντων, οἵτινες θὰ πιστεύωσι διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν (τῶν μαθητῶν μου) εἰς

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΩΝ ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ὑπὸ Μιχαὴλ καὶ Νικολάου Γ. Γαλιανοῦ.

(Συνέχεια περιεχομένου τοῦ Α' τόμου.)

Λόγος Γ'· περὶ ἀκαταλήπτου πρὸς ἀνομοίους.

α'.) Παράκλησις πρὸς τὸν Θεὸν ὅπως τὸν ἐνισχύσῃ διὰ νὰ κατακόψῃ τὸ ἄγριον δένδρον τῆς αἰρέσεως τῶν ἀνομοίων, καὶ ὅτι τοῦ Θεοῦ ἡ δόξα εἶνε ἀναλλοίωτος καὶ εἰς τὰς ὕβρεις καὶ εἰς τοὺς ἐπαινοὺς τῶν ἀνθρώπων.

β'.) Τὸ ἀκατάληπτον καὶ ἀπρόσιτον τοῦ Θεοῦ· ὅτι κατὰ συγκατάθεσιν μόνον καὶ ἐν ὁμοίωματι φηίνεται ὁ Θεός· καὶ εἰς τοὺς ἀγγέλους καὶ εἰς τὰς ἄλλας δυνάμεις, καὶ οὐδὲ ἀγγέλου οὕσιον δύναται νὰ ἴδῃ ἐλευθέρως ὁ ἄνθρωπος· τὸ ἀπρόσιτον τοῦ Θεοῦ ἀποδεικνύμενον διὰ τῶν ὁράσεων τοῦ Ἰεζεκιὴλ καὶ Δανιήλ.

γ'.) Ὅτι ὀφειλομεν ἀπαραιτήτως νὰ ἐκκλησιαζώμεθα καὶ νὰ συμπροσευχώμεθα εἰς τοὺς ναοὺς.

Λόγος Δ'· περὶ ἀκαταλήπτου πρὸς ἀνομοίους.

α'.) Συνέχεια τῶν ἀποδείξεων περὶ ἀκαταλήπτου καὶ ἀπρόσιτου τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Δανιήλ, διὰ τοῦ Παύλου, διὰ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου.

β'.) Περὶ τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ, καὶ ὅτι οὗτος γνωρίζει ἀκριβῶς τὸν Πατέρα· προτροπὴ ἵνα προσέρχωνται μὲ νήφουσκιν εἰς τὸν ναὸν καὶ ἀγρυπνοῦσαν ψυχὴν· ἐλεγχος τῶν ἀποουσιαζόντων ἀπὸ τὴν προσευχῆν τοῦ ναοῦ καὶ τῶν ἀμελῶς καὶ ἀδιαφόρους παρισταμένων· προτροπὴ ὅπως μὴ εἰσέρχωνται εἰς τὸν ναὸν φέροντες χρυσίον μίξιντων· καὶ ὅτι ἐν μόνον βλάπτει τὸν ἄνθρωπον, ἡ ἁμαρτία.

Λόγος Ε'· περὶ ἀκαταλήπτου πρὸς ἀνομοίους.

α'.) Ὅτι καὶ ἐν τῇ φύσει καὶ πανταχοῦ ἀπαιτεῖται συμμετρία· Θεολογία περὶ Πατρὸς καὶ Υἱοῦ καὶ Πνεύματος Ἁγίου· ὅτι ἐν ταῖς Γραφαῖς ὁ Υἱὸς καὶ Θεὸς λέγεται καὶ Κύριος· καὶ ὅτι Πατὴρ, Υἱὸς καὶ Ἁγιον Πνεῦμα ἔχουσι τελείαν γνώσιν ἀλλήλων.

β'.) Ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀγνοεῖ τὴν οὐσίαν τῆς ψυχῆς του καὶ πᾶς αὕτη εἶναι συνδεδεμένη μὲ τὸ σῶμα· ὅτι ἡ ἀμοιβαία γνώσις Πατρὸς καὶ Υἱοῦ εἶνε πλήρης καὶ ἴση· ὅτι ὁ Θεὸς δὲν δύναται νὰ ὀπισθῇ.

γ'.) Ὅτι ἡ δύναμις τῆς προσευχῆς ἀνωτέρα εἶνε ἀπὸ βασιλικῆν δυνάμιν· καὶ ὅτι προτιμότερα ἁμαρτία μὲ ταπεινοφροσύνην παρὰ ἀρετὴ μὲ ὑπερηφάνειαν.

Εἰς τὸν μακάριον Φιλολόγιον Λόγος στ'.

α'.) Ὅτι ὀφειλομεν νὰ ἐγκωμιάζωμεν τὴν μνήμην τῶς δικαίων· ὅτι ὁ εἰς οὐρανῷ βίος διαρκῆς καὶ πανήγιος εἶνε· ἐγκώμιον Φιλολογίου.

β'.) Ὅτι ἡ εὐεργεσία τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ εἶναι μετρητικὸς ἔλεος τῶν ἁμαρτιῶν· διδασκαλία περὶ τοῦ

ἐμ. » Ἡ ἀποστολικὴ διδασκαλία εἶνε λοιπὸν ὁ δευτὸς ὁ συνάπτων τὸ ἐπὶ γῆς ἔργον τοῦ Χριστοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, ὅσοι διὰ τῆς πίστεως δέχονται αὐτό. Ὁ πιστὸς διὰ τῆς ἀποστολικῆς διδασκαλίας κατ' ἐξοχὴν ἐρχεται εἰς τὸν ζῶντα Ἰησοῦν. Καὶ διὰ τῶν τεσσάρων Εὐαγγελίων καὶ τῆς ἄλλης ἀποστολικῆς διδασκαλίας τῆς ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ, δι' ἧς ἀποκαλύπτεται τὸ τε πρόσωπον καὶ τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, αὐτὸς γίνεταί γνωστὸς εἰς τὴν ψυχὴν. «Διδοξασμαὶ ἐν αὐτοῖς» ἔλεγε περὶ τῶν μαθητῶν τοῦ ὁ Ἰησοῦς, θεωρῶν αὐτοὺς ὡς κήρυκας τῆς δόξης του ὡς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν ἅπαντα κόσμον. Τὴν δόξαν δὲ ταύτην οὐ μόνον ἐκήρυξαν, ἀλλὰ καὶ γραπτὴν παρέδωκαν ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ, δι' ἧς μεταδιδοῦνται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὡς δυνάμις δικαιοσύνης, ἀγιασμοῦ, σωτηρίας διὰ τῆς πίστεως.

Ὁ Παῦλος καὶ Ἰωάννης ἦσαν ὑπέροχα πνεύματα, ἀλλ' εἶχον ἀντιθέτους ιδιότητας. Περιφανῆ θὰ κατεῖχεν ἐν τε τῇ συναγωγῇ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ θέσιν ὁ Παῦλος, καὶ βιβλικῶς θὰ ἐμνημονεύετο ἐν τῇ ἱστορίᾳ, καὶ ἂν μὴ ἐγένετο τῶν ἐθνῶν ὁ ἀπόστολος. Ὁ Ἰωάννης ὅμως ὄχι, καίτοι ἀναμφιβίβως εἶχε διακεκριμένην ἰδιοφυίαν. Ὁ συστολὴ του καὶ τοῦ χαρακτῆρός του τὸ δεῖλόν δὲν θὰ τῷ ἐπέτρεπον τοιαύτην θέσιν. Ὁ δὲ ἡδύνατο τὸ πολὺ νὰ πρεῖταται ἐκλεκτῶν πνευμάτων. Ὅσοι δὲ δυνάμις ἡ τοῦ Ἰησοῦ, κυριαρχήσαντος τὸσον ἀπολύτως τῆς μεγαλοφυΐας ἀμφοτέρων, ὥστε καὶ σώματι καὶ πνεύματι νὰ ἄγωνται κατὰ τὸ θελήμα Του! Τὸ διαλεκτικώτατον τῶν ἀνθρωπίνων πνευμάτων, ὁ Παῦλος, ἀφίερων δὴν αὐτοῦ τὴν ἐξύνοιαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἔργου, ὅπερ ὁ Κύριος Ἰησοῦς συνέλαβε. Τὸ ἐξόχως δὲ θεωρητικὸν πνεῦμα παντὸς χρόνου, ὁ Ἰωάννης, οὐδὲν ἤθελε νὰ ἐνορᾷ μὴ ἔλλοι ἐμὴ τοῦ Θεοκλήτου Διδασκάλου του τὸ πρόσωπον...

Ὅσοι δὲ δυνάμις ἡ τοῦ Ἰησοῦ, κυριαρχήσαντος τὸσον ἀπολύτως τῆς μεγαλοφυΐας ἀμφοτέρων, ὥστε καὶ σώματι καὶ πνεύματι νὰ ἄγωνται κατὰ τὸ θελήμα Του! Τὸ διαλεκτικώτατον τῶν ἀνθρωπίνων πνευμάτων, ὁ Παῦλος, ἀφίερων δὴν αὐτοῦ τὴν ἐξύνοιαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἔργου, ὅπερ ὁ Κύριος Ἰησοῦς συνέλαβε. Τὸ ἐξόχως δὲ θεωρητικὸν πνεῦμα παντὸς χρόνου, ὁ Ἰωάννης, οὐδὲν ἤθελε νὰ ἐνορᾷ μὴ ἔλλοι ἐμὴ τοῦ Θεοκλήτου Διδασκάλου του τὸ πρόσωπον...

Ὅσοι δὲ δυνάμις ἡ τοῦ Ἰησοῦ, κυριαρχήσαντος τὸσον ἀπολύτως τῆς μεγαλοφυΐας ἀμφοτέρων, ὥστε καὶ σώματι καὶ πνεύματι νὰ ἄγωνται κατὰ τὸ θελήμα Του! Τὸ διαλεκτικώτατον τῶν ἀνθρωπίνων πνευμάτων, ὁ Παῦλος, ἀφίερων δὴν αὐτοῦ τὴν ἐξύνοιαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἔργου, ὅπερ ὁ Κύριος Ἰησοῦς συνέλαβε. Τὸ ἐξόχως δὲ θεωρητικὸν πνεῦμα παντὸς χρόνου, ὁ Ἰωάννης, οὐδὲν ἤθελε νὰ ἐνορᾷ μὴ ἔλλοι ἐμὴ τοῦ Θεοκλήτου Διδασκάλου του τὸ πρόσωπον...

Ὅσοι δὲ δυνάμις ἡ τοῦ Ἰησοῦ, κυριαρχήσαντος τὸσον ἀπολύτως τῆς μεγαλοφυΐας ἀμφοτέρων, ὥστε καὶ σώματι καὶ πνεύματι νὰ ἄγωνται κατὰ τὸ θελήμα Του! Τὸ διαλεκτικώτατον τῶν ἀνθρωπίνων πνευμάτων, ὁ Παῦλος, ἀφίερων δὴν αὐτοῦ τὴν ἐξύνοιαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἔργου, ὅπερ ὁ Κύριος Ἰησοῦς συνέλαβε. Τὸ ἐξόχως δὲ θεωρητικὸν πνεῦμα παντὸς χρόνου, ὁ Ἰωάννης, οὐδὲν ἤθελε νὰ ἐνορᾷ μὴ ἔλλοι ἐμὴ τοῦ Θεοκλήτου Διδασκάλου του τὸ πρόσωπον...

Ὅσοι δὲ δυνάμις ἡ τοῦ Ἰησοῦ, κυριαρχήσαντος τὸσον ἀπολύτως τῆς μεγαλοφυΐας ἀμφοτέρων, ὥστε καὶ σώματι καὶ πνεύματι νὰ ἄγωνται κατὰ τὸ θελήμα Του! Τὸ διαλεκτικώτατον τῶν ἀνθρωπίνων πνευμάτων, ὁ Παῦλος, ἀφίερων δὴν αὐτοῦ τὴν ἐξύνοιαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἔργου, ὅπερ ὁ Κύριος Ἰησοῦς συνέλαβε. Τὸ ἐξόχως δὲ θεωρητικὸν πνεῦμα παντὸς χρόνου, ὁ Ἰωάννης, οὐδὲν ἤθελε νὰ ἐνορᾷ μὴ ἔλλοι ἐμὴ τοῦ Θεοκλήτου Διδασκάλου του τὸ πρόσωπον...

Ὅσοι δὲ δυνάμις ἡ τοῦ Ἰησοῦ, κυριαρχήσαντος τὸσον ἀπολύτως τῆς μεγαλοφυΐας ἀμφοτέρων, ὥστε καὶ σώματι καὶ πνεύματι νὰ ἄγωνται κατὰ τὸ θελήμα Του! Τὸ διαλεκτικώτατον τῶν ἀνθρωπίνων πνευμάτων, ὁ Παῦλος, ἀφίερων δὴν αὐτοῦ τὴν ἐξύνοιαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἔργου, ὅπερ ὁ Κύριος Ἰησοῦς συνέλαβε. Τὸ ἐξόχως δὲ θεωρητικὸν πνεῦμα παντὸς χρόνου, ὁ Ἰωάννης, οὐδὲν ἤθελε νὰ ἐνορᾷ μὴ ἔλλοι ἐμὴ τοῦ Θεοκλήτου Διδασκάλου του τὸ πρόσωπον...

Ὅσοι δὲ δυνάμις ἡ τοῦ Ἰησοῦ, κυριαρχήσαντος τὸσον ἀπολύτως τῆς μεγαλοφυΐας ἀμφοτέρων, ὥστε καὶ σώματι καὶ πνεύματι νὰ ἄγωνται κατὰ τὸ θελήμα Του! Τὸ διαλεκτικώτατον τῶν ἀνθρωπίνων πνευμάτων, ὁ Παῦλος, ἀφίερων δὴν αὐτοῦ τὴν ἐξύνοιαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἔργου, ὅπερ ὁ Κύριος Ἰησοῦς συνέλαβε. Τὸ ἐξόχως δὲ θεωρητικὸν πνεῦμα παντὸς χρόνου, ὁ Ἰωάννης, οὐδὲν ἤθελε νὰ ἐνορᾷ μὴ ἔλλοι ἐμὴ τοῦ Θεοκλήτου Διδασκάλου του τὸ πρόσωπον...

Ὅσοι δὲ δυνάμις ἡ τοῦ Ἰησοῦ, κυριαρχήσαντος τὸσον ἀπολύτως τῆς μεγαλοφυΐας ἀμφοτέρων, ὥστε καὶ σώματι καὶ πνεύματι νὰ ἄγωνται κατὰ τὸ θελήμα Του! Τὸ διαλεκτικώτατον τῶν ἀνθρωπίνων πνευμάτων, ὁ Παῦλος, ἀφίερων δὴν αὐτοῦ τὴν ἐξύνοιαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἔργου, ὅπερ ὁ Κύριος Ἰησοῦς συνέλαβε. Τὸ ἐξόχως δὲ θεωρητικὸν πνεῦμα παντὸς χρόνου, ὁ Ἰωάννης, οὐδὲν ἤθελε νὰ ἐνορᾷ μὴ ἔλλοι ἐμὴ τοῦ Θεοκλήτου Διδασκάλου του τὸ πρόσωπον...

Ὅσοι δὲ δυνάμις ἡ τοῦ Ἰησοῦ, κυριαρχήσαντος τὸσον ἀπολύτως τῆς μεγαλοφυΐας ἀμφοτέρων, ὥστε καὶ σώματι καὶ πνεύματι νὰ ἄγωνται κατὰ τὸ θελήμα Του! Τὸ διαλεκτικώτατον τῶν ἀνθρωπίνων πνευμάτων, ὁ Παῦλος, ἀφίερων δὴν αὐτοῦ τὴν ἐξύνοιαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἔργου, ὅπερ ὁ Κύριος Ἰησοῦς συνέλαβε. Τὸ ἐξόχως δὲ θεωρητικὸν πνεῦμα παντὸς χρόνου, ὁ Ἰωάννης, οὐδὲν ἤθελε νὰ ἐνορᾷ μὴ ἔλλοι ἐμὴ τοῦ Θεοκλήτου Διδασκάλου του τὸ πρόσωπον...

Ὅσοι δὲ δυνάμις ἡ τοῦ Ἰησοῦ, κυριαρχήσαντος τὸσον ἀπολύτως τῆς μεγαλοφυΐας ἀμφοτέρων, ὥστε καὶ σώματι καὶ πνεύματι νὰ ἄγωνται κατὰ τὸ θελήμα Του! Τὸ διαλεκτικώτατον τῶν ἀνθρωπίνων πνευμάτων, ὁ Παῦλος, ἀφίερων δὴν αὐτοῦ τὴν ἐξύνοιαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἔργου, ὅπερ ὁ Κύριος Ἰησοῦς συνέλαβε. Τὸ ἐξόχως δὲ θεωρητικὸν πνεῦμα παντὸς χρόνου, ὁ Ἰωάννης, οὐδὲν ἤθελε νὰ ἐνορᾷ μὴ ἔλλοι ἐμὴ τοῦ Θεοκλήτου Διδασκάλου του τὸ πρόσωπον...

Ὅσοι δὲ δυνάμις ἡ τοῦ Ἰησοῦ, κυριαρχήσαντος τὸσον ἀπολύτως τῆς μεγαλοφυΐας ἀμφοτέρων, ὥστε καὶ σώματι καὶ πνεύματι νὰ ἄγωνται κατὰ τὸ θελήμα Του! Τὸ διαλεκτικώτατον τῶν ἀνθρωπίνων πνευμάτων, ὁ Παῦλος, ἀφίερων δὴν αὐτοῦ τὴν ἐξύνοιαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἔργου, ὅπερ ὁ Κύριος Ἰησοῦς συνέλαβε. Τὸ ἐξόχως δὲ θεωρητικὸν πνεῦμα παντὸς χρόνου, ὁ Ἰωάννης, οὐδὲν ἤθελε νὰ ἐνορᾷ μὴ ἔλλοι ἐμὴ τοῦ Θεοκλήτου Διδασκάλου του τὸ πρόσωπον...

Ὅσοι δὲ δυνάμις ἡ τοῦ Ἰησοῦ, κυριαρχήσαντος τὸσον ἀπολύτως τῆς μεγαλοφυΐας ἀμφοτέρων, ὥστε καὶ σώματι καὶ πνεύματι νὰ ἄγωνται κατὰ τὸ θελήμα Του! Τὸ διαλεκτικώτατον τῶν ἀνθρωπίνων πνευμάτων, ὁ Παῦλος, ἀφίερων δὴν αὐτοῦ τὴν ἐξύνοιαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἔργου, ὅπερ ὁ Κύριος Ἰησοῦς συνέλαβε. Τὸ ἐξόχως δὲ θεωρητικὸν πνεῦμα παντὸς χρόνου, ὁ Ἰωάννης, οὐδὲν ἤθελε νὰ ἐνορᾷ μὴ ἔλλοι ἐμὴ τοῦ Θεοκλήτου Διδασκάλου του τὸ πρόσωπον...

Η. Κ. Γκορογιάννης δίακονος τῆς ἐν Γαλαζίῳ Ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας.

τρόπου κατὰ τὸν ὅποιον πρέπει νὰ προσερχώμεθα εἰς τὴν θεῖαν κοινωνίαν.

Λόγος Ζ'. πρὸς τοὺς μὴ ἐκκλησιασθέντας καὶ περὶ ὁμοουσίου τοῦ Υἱοῦ πρὸς τὸν Πατέρα
α') Βιτιμήρις τῶι μὴ προσελθόντων καὶ ἐπικινεῖ τῶν προσελθόντων.

β') Ἀποδείξει ὅτι ὁ Υἱὸς εἶνε ὁμοούσιος πρὸς τὸν Πατέρα διὰ τῆς φύσεως καὶ οὐ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

γ') Ἐξήγησι τῶν αἰτίων, διὰ τὰ ὅποια ὁ Χριστὸς ἐκαμνε πολλὰ ἐπὶ τὸ ταπεινότερον καὶ ἀνθρωπινότερον· ἐξήγησι τῆς διαφορᾶς τῆς υἰότητος τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς Υἰότητος τοῦ Μονογενοῦς· ἐξήγησις τῆς ἀγωνίας καὶ τῶν προσευχῶν τοῦ Ἰησοῦ· ἐγκώμιον προσευχῆς.

Λόγος Η' εἰς τὴν αἰτίαν τῆς μητρὸς τῶν Υἱῶν Ζεβεδαίου.

Περὶ ἀκριβοῦς ἐξετάσεως τοῦ νοήματος τῶν λέξεων τῆς Γραφῆς καὶ περὶ τοῦ ἐλαίου τῶν φρονίμων παρθένων, καὶ περὶ τοῦ εἰς ποῖον ἀνήκει ἡ ἀνωτάτη τιμὴ, ἥτοι εἰς τὴν ἀνωτάτην διακονίαν καὶ τὴν ἀνωτάτην ἀγάπην.

Λόγος Θ' εἰς τὸν τετραήμερον Λάζαρον.

Διατὶ ἠρώτησεν ὁ Χριστὸς ποῦ κατετίθη ὁ Λάζαρος· διατὶ προσηχθήη πρὶν ἀναστήσῃ τὸν Λάζαρον· καὶ ὅτι οὐκ ἦν προσευχὴ του, ἀλλ' ἡ αὐθεντία του ἀνάστησε τὸν Λάζαρον.

Λόγος Ι' εἰς τὰς προσευχὰς τοῦ Χριστοῦ κτλ.

α') Ὅτι ἡ σιωπὴ πτωχότερον κάμνει τὸν ἔχοντα πνευματικὴν περιουσίαν καὶ σβύνει εἰς αὐτὸν τὴν χάριν. Ὅτι ὁ Χριστὸς προσευχὰς καὶ ἄλλα πολλὰ χάριν ὑποδείγματος καὶ κατὰ συγκατάθεσιν πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ἀδυναμίαν ἔκομεν· ὅτι ὁ Χριστὸς ἐτελειοποίησε τὰ ἀρχαῖα καὶ ἐνήργει μετὰ ἐξουσίας καὶ κυριαρχίας· καὶ ὅτι πρὸς σωτηρίαν ἀπαιτεῖται ὀρθὴ πίστις καὶ ὀρθὸς βίος συνηρμοσμένοι μετ' ἀγάπην.

ΠΙΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΕΝ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ

Κατ' ἐντολὴν τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν περιοδεύει ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος ἀνά τὰ χωρία τῆς Ἀττικῆς ὁ πανοσιολογιώτατος ἱερομόναχος καὶ πνευματικὸς κ. Σωφρόνιος πρὸς ἐπιτελεῖσιν καθηκόντων ἐξομολογητοῦ

Ο Α΄ ΤΟΜΟΣ

τῆς νεοελληνικῆς μεταφράσεως τῶν Ἀπάντων τοῦ Χρυσόστομου ὑπὸ Μιχαὴλ καὶ Νικολάου Ι. Γαλανοῦ, συγκείμενος ἐκ σελίδων 1124, τιμᾶται 10 δραχμῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, φρ. χρ. 10 ἐν τῷ ἐξωτερικῷ· ἤδη τυκάνεται τὸ Β' τεῦχος τοῦ Β' τόμου. Ἐπειδὴ δὲ καὶ οὗτος θ' ἀποτελεσθῆ ἀπὸ 10 τεύχων, δύνανται εἰ βουλόμενοι ἐκ τῶν συνδρομητῶν νὰ συμπληρώσωσι τὸν τόμον ὀλόκληρον, στέλλοντες δρ. ἑξέκα οἱ τοῦ ἐσωτερικοῦ, φρ. χρ. ἑξέκα οἱ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἡ πληροφορία αὕτη δίδεται κυρίως διὰ τοὺς συνδρομητὰς πόλεων, ἐν αἷς ἐὰν ὑπάρχουσιν ἀνταποκριταί, εἰσπράττοντες τὸ τίμημα κατὰ τεύχη.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἑρμηνεία τῶν Εὐαγγελίων τῶν Κυριακῶν τῆς Νηστείας πρὸ τῶν Χριστουγέννων ὑπὸ Δημητρίου Χ. Δανιήλ ἐν Βιέννῃ, εἰς σελ. 108. Τιμὴ φρ. 1. Ὁ θεολόγος ὁ εὐτελής καὶ ἀκούρατος εἰς μελέτην καὶ μάθησιν μᾶς παρουσιάζεται ἐν τοῖς λόγοις του καὶ ὡς δοκιμώτατος κήρυξ. Σαφής, μεθοδικός, πρακτικὸς, μετ' ἡσυχίας ἀπέριττον ἅμα ἀλλὰ καὶ ἐντεχνον, θερμὴν, παραστατικὴν, ἐνθουσιώδη, μᾶς ἔδωκε μίαν σε ρὰν λόγον του, ἀποδεικνύουσαν αὐτὸν ἀξίολογον δυνάμιν εἰς τὸ ἔργον τῆς θερησκευτικῆς οἰκοδομῆς.

www

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΟΥΚΑΚΗ καθηγητοῦ **Λόγος πανηγυρικὸς εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ**, ἐκφωνηθεὶς κατὰ τὴν 25 Μαρτίου πρὸς τοὺς μαθητὰς τοῦ ἐν Αἰγίῳ Γυμνασίου. Τὸ ἐν Αἰγίῳ Γυμνάσιον ἔχει τὸ εὐτύχημα νὰ συγκεντρώη προσωπικὸν νέας ἀληθῆς γενεᾶς τιμώτης τὴν ἐπιστήμην, ἀλλὰ καὶ ἐμπνεομένης ἀπὸ τὴν πίστιν. Καὶ τὸ πνεῦμα τοῦτο ἐφιλοτέχνησε τὸν ἀνωτέρω λόγον τοῦ κ. Κουκάκη. Ἀπὸ νοῦν καὶ καρδίαν ἀληθινῶ ἀνδρὸς τῶν γρημμάτων ἐξῆλθον λόγοι μὲ κάλλος, μὲ δύναμιν, μὲ πῦρ, μὲ ζωὴν. Ἰδίᾳ αἱ πρὸς τοὺς μαθητὰς ὑποθήκαι εἶνε ἐξόχως συγκινητικαὶ καὶ παρηγορητικαί, καθ' ἣν δ' ἡμέραν ἐξέδων τῶν Γυμνασίων τοῦ Κράτους ἀκουσθῶσι τοιαῦτα παρακλειθεῖσαι πρὸς τὸν μαθητικὸν κόσμον, ἥως νέας ζωῆς θέλει παρ' ἡμῖν ἀνατελεῖ εὐέλπιδος καὶ λαμπρᾶς.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ 1^η Ἰουνίου

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. Γ' 22-33

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ρωμ. Ε' 1-11.

Κυριακὴ 2^η Ἰουνίου

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. Η' 5-13

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ρωμ. Γ' 18-23.

ΟΙ ΔΙΔΑΞΟΝΤΕΣ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΛΑΪΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ ΤΗΣ "ΑΝΑΠΛΑΣΣΕΩΣ"

Ἐν τῇ Α' ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱ. Σύνοδον

Ὡρ. 8 — 9 μ. μ.

Σαββάτη 17 Ἰουνίου Μιχ. Ι. Γαλανός

Κυριακῇ 18 » Π. Δουληγέρης ἀρχιμ.

Ἐν Πειραιεῖ

ἐν τῷ Ζαννεῖῳ Ὁρφανοτροφείῳ

(τὴν Κυριακὴν ὠρ. 4-5 μ. μ. τὴν Πέμπτην 8-9 μ. μ.)

Κυριακῇ 18 Ἰουνίου Γ. Μπαρής

Πέμπτη 22 » Χρ. Ἰωαννίδης

ΓΡΑΦΕΙΑ „ΑΝΑΠΛΑΣΣΕΩΣ“ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Ἐν δὲσφ Φλέσα, ἀριθ. 5, πλησίον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Τυπογραφεῖον Ἀρ. Ζ. Διαλυσῆ